

PRILOG PROVOĐENJU INTENZIFIKACIJE PROCESA UČENJA PLIVANJA

Bojan Babin, mag. cin.

Prof. dr. sc. Josip Babin

Kineziološki fakultet Sveučilišta u Splitu

Doc. dr.sc. Lidija Vlahović

Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

1. UVOD

Treba se suglasiti da je obuka plivanja izuzetno važna djelatnost za svakoga tko u njoj sudjeluje, a osobito za stručnjake. Smatramo da se radi o jednom krucijalnom pitanju, štoviše, jako važnom pitanju u ovom području našega rada, pa treba očekivati da će ova problematika i nadalje plijeniti pozornost brojnih stručnjaka, a poglavito onih koji se na direktan ili indirektan način bave obukom neplivača (Findak, 2012). Značenje te djelatnosti, pa i odgovornost učitelja plivanja za njezinu realizaciju proizlazi iz činjenice što je učitelj plivanja potpuno autonoman, kako u izboru mjesta na kojem se održava obuka plivanja i određivanje vremena njezina trajanja, tako i u izboru sadržaja rada, metodičkih organizacijskih oblika rada, metoda rada, metodičkih postupaka i vrednovanja rada (Findak, 1989).

Dakako, u tome će učitelj plivanja imati uspjeha utoliko više, ukoliko posveti potrebnu pažnju pripremi, organizaciji i realizaciji procesa učenja plivanja. Zapravo, proces učenja plivanja treba biti pripremljen, organiziran i realiziran tako da ga njegovi sudionici „osjete“. Hoće li to učitelj plivanja ostvariti na svakom satu učenja plivanja, samo povremeno ili možda uopće neće realizirati ovisi o brojnim faktorima. Uz uvažavanje svih faktora, koji u velikoj ili manjoj mjeri utječu na krajini ishod u obuci plivanja, ipak smatramo da taj ishod u velikoj mjeri ovisi o radu stručnjaka. Štoviše, mišljenja smo da će nerijetko uspjeh u pripremi, organizaciji i realizaciji procesa učenja plivanja više ovisiti o stručnoj i metodičkoj osposobljenosti učitelja plivanja, nego o konkretnim materijalnim ili drugim uvjetima rada (Findak, 1010).

2. MOGUĆI PRILOZI INTENZIFIKACIJI PROCESA UČENJA PLIVANJA

Na osnovi do sada prezentiranog proizlazi da krajnji efekti ne samo procesa učenja plivanja, nego i cjelokupne obuke plivanja ovise prvenstveno o stručnjaku, a ovom prilikom bismo dodali, poglavito o interakciji između učitelja plivanja i sudionika u procesu učenja plivanja.

Da bi ta interakcija bila uspješna ili što uspješnija jedan od temeljnih uvjeta je da učitelj plivanja dobro ili što bolje poznaje svakog sudionika koji je obuhvaćen obukom plivanja. Pri tome ne mislimo samo ili isključivo na poznavanje njihovih antropoloških obilježja i znanja plivanja, nego i na poznavanje ostalih dimenzija antropološkog statusa sudionika, a prvenstveno onih koje se odnose na njihove kognitivne i konativne dimenzije, socijalno polje i dr. (Findak, 2006).

Sasvim sigurno da će dobro poznavanje svakog sudionika koji sudjeluje u procesu učenja plivanja omogućiti učitelju plivanja, pored ostalog, i da reagira na pravi način. Tako npr. hoće li pojedini sudionici tijekom učenja plivanja neku vježbu izvesti lakše ili teže, bolje ili slabije, prije ili kasnije, sasvim sigurno ne ovisi samo o strukturi određenog motoričkog gibanja, nego i o mogućnosti njegove adaptacije na novu vježbu. To će reći postoji li u njega tzv. strah od nove sredine (vode), kakvo je njegovo prethodno iskustvo sa složenom strukturom motoričkog plivanja koje se tek uči, kakva je njegova preferencija prema određenim strukturama gibanja, što je s njegovom identifikacijom u odnosu na bolje ili slabije sudionike u grupi i dr.

Ili, kada se radi o svrstavanju sudionika tijekom obuke plivanja u homogenizirane grupe i taj zadatak traži od učitelja plivanja da vodi računa o svakom sudioniku posebno. To, pored ostalog, znači da može određeni broj sudionika procesa učenja plivanja biti u istoj homogeniziranoj grupi, ali to ne znači i konačno, jer mogu jednako uspješno obavljati sve zadatke unutar te homogenizirane grupe. Naprotiv, upravo svrstavanje sudionika u homogenizirane grupe, a prvenstveno vodeći računa o primarnom cilju tih grupa, omogućava učitelju učenja plivanja i sudionicima da rade u što je moguće većoj mjeri u skladu sa svojim mogućnostima, potrebama i interesima. I obrnuto, u protivnom interes kod svih sudionika za aktivnim sudjelovanjem u radu opada, jer oni ne vide smisao vježbanja na takav način i u takvim uvjetima rada.

Osim toga, ukoliko je učitelju plivanja, a na taj način i svakom sudioniku procesa učenja plivanja jasna njegova pozicija ili, još točnije; njegovo mjesto u grupi, tada učitelj plivanja neće doći u iskušenje ako se obraća tzv. prosječnim neplivačima ili plivačima u

grupi, jer takvi jednostavno ne postoje. Naprotiv, treba svakog sudionika u grupi prihvatiti takvim kakav on zaista jest; o čemu imamo informaciju ne samo na temelju inicijalnog nego i tranzitivnih provjeravanja (Findak, 2003). Naime, u cilju što veće individualizacije rada, odnosno procesa učenja plivanja, uputno je u tijeku provođenja obuke plivanja postavljati pred pripadnike iste homogenizirane grupe posebne zadatke što će ovisiti ili, još konkretnije, što ovisi prvenstveno o dinamici napredovanja svakog pojedinog neplivača u homogeniziranoj grupi (Babin, B., 2012). Zato se ne smije niti jednog časa zaboraviti da iza obraćanja tzv. prosječnim sudionicima ima uvijek puno nezadovoljnih sudionika u grupi iz prostog razloga što se ne uklapaju u tzv. prosjek. Zašto? Zato, jer se od njih traži da rade u uvjetima koji njima nisu primjereni.

Povrh toga, ako se rad ne samo u homogeniziranim grupama, nego i inače, to jest u svakoj prilici, odvija u skladu s aktualnim stanjem sudionika koji sudjeluju u procesu učenja plivanja, to je istodobno i jedan od uvjeta da se tijekom rada osigura dinamičnost procesa učenja plivanja. To iz razloga što kod sudionika izaziva pojačan interes da se što aktivnije uključe u proces učenja plivanja. Dakako, ta dinamičnost procesa učenja plivanja prvenstveno ovisi o stilu metodičke aktivnosti učitelja plivanja. To će reći da učitelj plivanja može već svojim nastupom od početka do kraja obuke plivanja ili, još konkretnije, svojom spremnošću da uvijek bude „na pravom mjestu“, bitno utjecati na dinamičnost procesa učenja plivanja. To, pored ostalog npr. omogućava učitelju plivanja da pravodobno reagira u svakoj situaciji. Razlog tome je taj što se ponekad okolnosti za vrijeme rada brzo mijenjaju, pa tzv. zakašnjele reakcije učitelja plivanja moraju biti kontraproduktivne.

Dakako, sličnih primjera koji upućuju na to kako se može postići potrebna ili što je moguće veća intenzifikacija procesa učenja plivanja ima još, ali smatramo da i ovih nekoliko nedvojbeno upućuju na zaključak, kako se na intenzifikaciju procesa učenja plivanja može i u postojećim uvjetima utjecati u još većoj mjeri, što se od stručnjaka s pravom očekuje.

3. ZAKLJUČAK

Na osnovi svega što je dosad rečeno može se zaključiti, kada se radi o intenzifikaciji procesa učenja plivanja, (1) da se radi o vrlo važnom pitanju za unapređivanje rada u području obuke plivanja, (2) da se proces učenja plivanja može intenzivirati na različite načine, (3) da upravo od učitelja plivanja ovisi u najvećoj mjeri koliko će se iskoristiti komparativne

prednosti intenzifikacije procesa učenja plivanja, (4) te da u tom sustavu vrijednosti posebno mjesto pripada interakciji između učitelja plivanja i sudionika koji sudjeluju u obuci plivanja.

4. LITERATURA

1. Babin, B. (2012). Individualizirani oblik rada u funkciji individualizacije rada u obuci neplivača. U E. Ružić (ur.), Zbornik radova 12. hrvatskog savjetovanja o obuci neplivača, Rijeka, 2012 (str. 40-41). Zagreb: Hrvatski savez sportske rekreacije „Sport za sve“.
2. Findak, V. (1989). Metodika obuke neplivača odraslih „Partizan danas“. Zagreb: Savez za sportsku rekreaciju Hrvatske.
3. Findak, V. (2003). Metodika tjelesne i zdravstvene kulture. Zagreb: Školska knjiga
4. Findak, V. (2006). Kvaliteta rada u obuci plivanja. Glasnik Hrvatskog saveza sportske rekreacije „Sport za sve“, 9. hrvatsko savjetovanje o obuci plivanja, Zagreb, str. 3-6.
5. Findak, V. (2010). Metodički organizacijski oblici rada u području obuke neplivača. Glasnik Hrvatskog saveza sportske rekreacije „Sport za sve“, 11. hrvatsko savjetovanje o obuci neplivača, Zagreb, str. 3-7.
6. Findak, V. (2012). Individualizacija rada u području obuke neplivača. U E. Ružić (ur.), Zbornik radova 12. hrvatskog savjetovanja o obuci neplivača, Rijeka, 2012 (str. 10-13). Zagreb: Hrvatski savez sportske rekreacije „Sport za sve“.